

اخلاقیات سازمانی و مدیریت آن

تعريف علم اخلاق:

علم اخلاق علمي است که ضمن شناساندن انواع خوبيها و بدیها ،
راههاي کسب خوبيها و بدیها را تعليم مي دهد.

موضوع علم اخلاق

در اخلاق صحبت از خوبی و بدی است .

در اخلاق مدیریت صحبت از خوبی و بدی عمل مدیریتی است .

رویکردهای عمده در سنجش عمل اخلاقی

■ رویکرد پرهیزکارانه

■ رویکرد خیر اکبر

■ رویکرد جهان شمول

چرا افراد اخلاقی عمل می کنند؟

Most of Us

1. To avoid some punishment.

2. To receive some reward.

Many of Us

3. To be responsive to family, friends, or superiors.

4. To be a good citizen.

Very Few of Us

5. To do what is right, pursue some ideal, such as justice. 6-23

چرا باید اخلاقی رفتار کنیم؟

از نظر گاندی آنچه ملت ها را به تباہی می کشاند:

ثروت ، بدون زحمت

دانش ، بدون شخصیت

لذت ، بدون وجدان

عبادت ، بدون ایثار

سیاست ، بدون شرافت

تجارت ، بدون اخلاق

افلاطون معتقد است:

اگر جامعه ای شکست اخلاقی بخورد

با هیچ نیرویی نمی توان آن را جبران کرد.

چرا باید اخلاقی رفتار کنیم؟

- پاسخ افلاطونی
- پاسخ اگزیستانسیالیستی
- پاسخ دوران‌دیشانه
- پاسخ اسلامی

چگونه می توان اخلاقی رفتار کرد ؟

برای عمل اخلاقی وجود چند شرط الزامیست:

- وجود معیارها و ضوابط درست برای پیروی کردن
- تمایل به پیروی از این ضوابط
- توانایی تشخیص درست از نادرست
- تعهد و پایبندی به آنچه درست است

چگونه می توان اخلاقی رفتار کرد ؟

قوانین طلایی:

■ با دیگران همانگونه رفتار کن که دوست داری با تو رفتار کنند.

امام علي(ع) در نامه ۳۱ به فرزند خود توصیه مي کند:

پسرم! خودت را معیار و مقیاس قضاوت بین خود و دیگران قرار ده.

پس آن چه که برای خود دوست داری برای دیگران دوست بدار

و آن چه برای خود نمی پسندی برای دیگران مپسند.

ستم مکن ، همان گونه که دوست نداری به تو ستم شود

و احسان کن همان طور که دوست داری به تو احسان شود.

برای خویشتن زشت بدان همان را که برای دیگران قبیح می دانی

و به همان چیز برای مردم راضی باش که برای خود رضا می دهی.

■ اصل نظارت فراگیر

عواملی که مانع از پایبندی به قانون طلایی می شوند:

- غرور
- فشار از ناحیه خود
- فشار از ناحیه دیگران
- تمایل به حفظ قدرت
- بی صبری

قوانین نقره ای:

« آزمون خواب »

« آزمون آینه »

« مطبوعات »

« مادر »

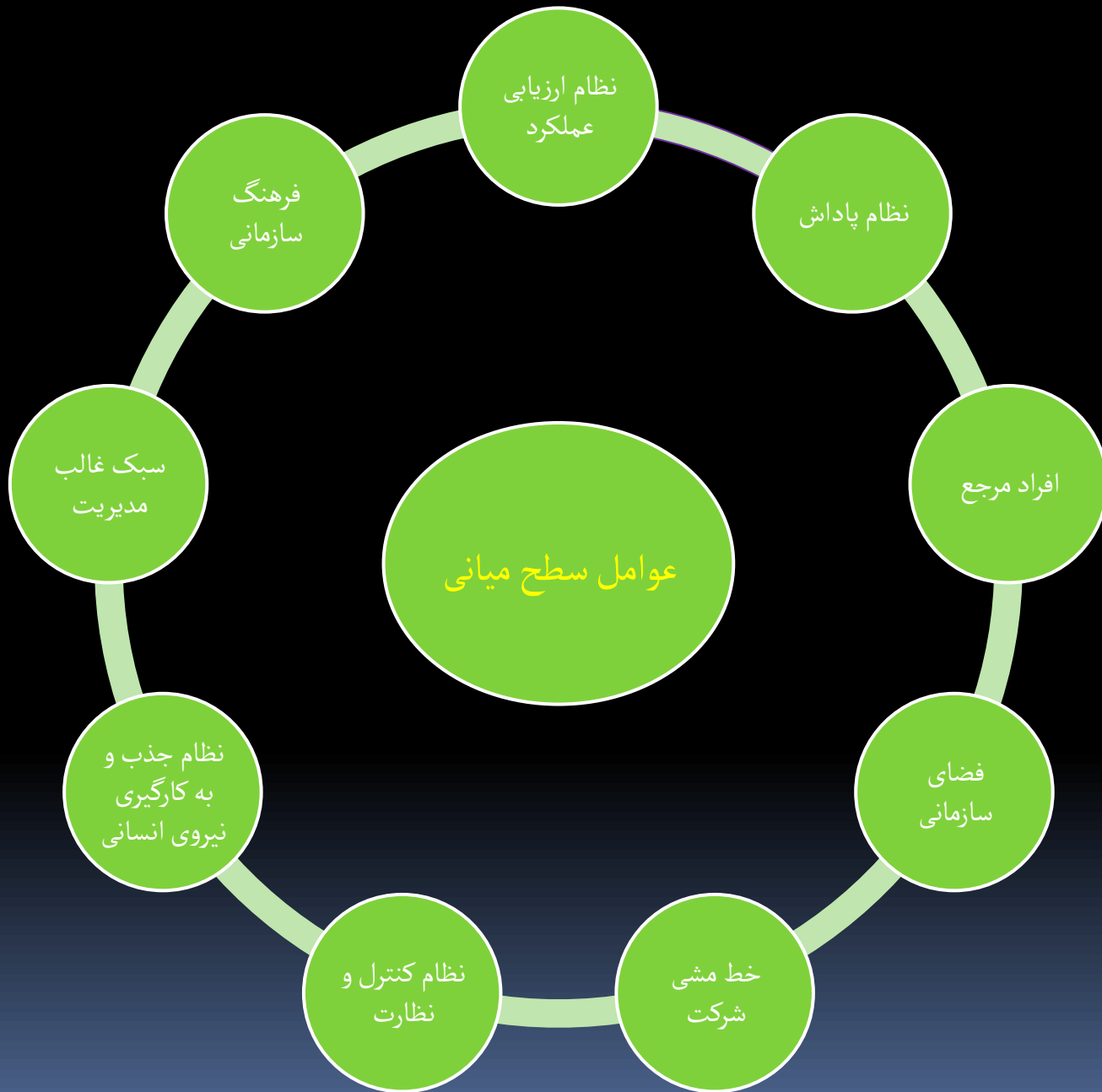
عوامل
سطح کلان

عوامل تاثیر گذار بر رفتار
اخلاقی در سازمان

عوامل
سطح خرد

عوامل
سطح میانی

درستکاری در سازمان ها بستگی فراوان به این دارد که آیا پیشکسوتی که الگوی
دیگران است ،

ظرفیت کلاهی را که بر سر گذاشته دارد یا نه !

هاوارد گاردنر

حضرت علي (ع) در خطبه ۱۰۷ نهج البلاغه مي فرمايد:

■ رعيت هيچ گاه اصلاح نمي شود ، مگر با اصلاح واليان

و حاکمان هرگز اصلاح نمي شوند ، مگر با اصلاح رعيت.

اگر رعيت حق حکومت را ادا کند و حکومت نیز حقوق آنان را مراعات نمايد ، حق درميانشان قوي و نيرومند خواهد شد...

■ «آن کس که به عمل قومي راضي باشد ، مثل کسي است که داخل آن قوم و همراه آنان باشد»

امام علي (ع) در خطبه ۱۹۲ مي فرمايد:

■ اي مردم ! پای شتر صالح را يك نفر قطع کرد ، اما خداوند تمامي آنها را عذاب کرد ، چون

آنها به اين کار راضي بودند.

حیطه های علم اخلاق در مطالعات سازمان و مدیریت

- اخلاق کار (**work ethics**)
- اخلاق حرفه ای (**professional ethics**)
- اخلاق کسب و کار (**business ethics**)
- اخلاق مدیریت (**management ethics**)
- اخلاقیات سازمانی (**organizational ethics**)

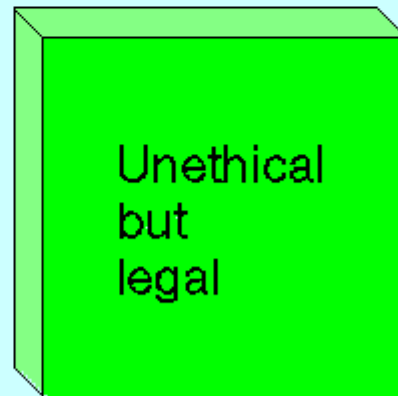
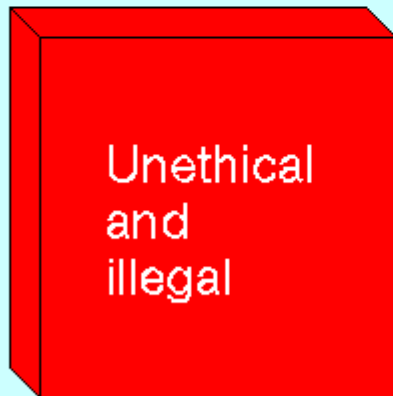
دوراهی های اخلاقی

THERE IS
NO RIGHT WAY
TO DO
A WRONG THING.

Ethicality

illegal

Legality

Legal

A VENN DIAGRAM MODEL FOR ETHICAL DECISION MAKING

Area 1 —

Profitable, legal, ethical: Go for it!

Area 2b —

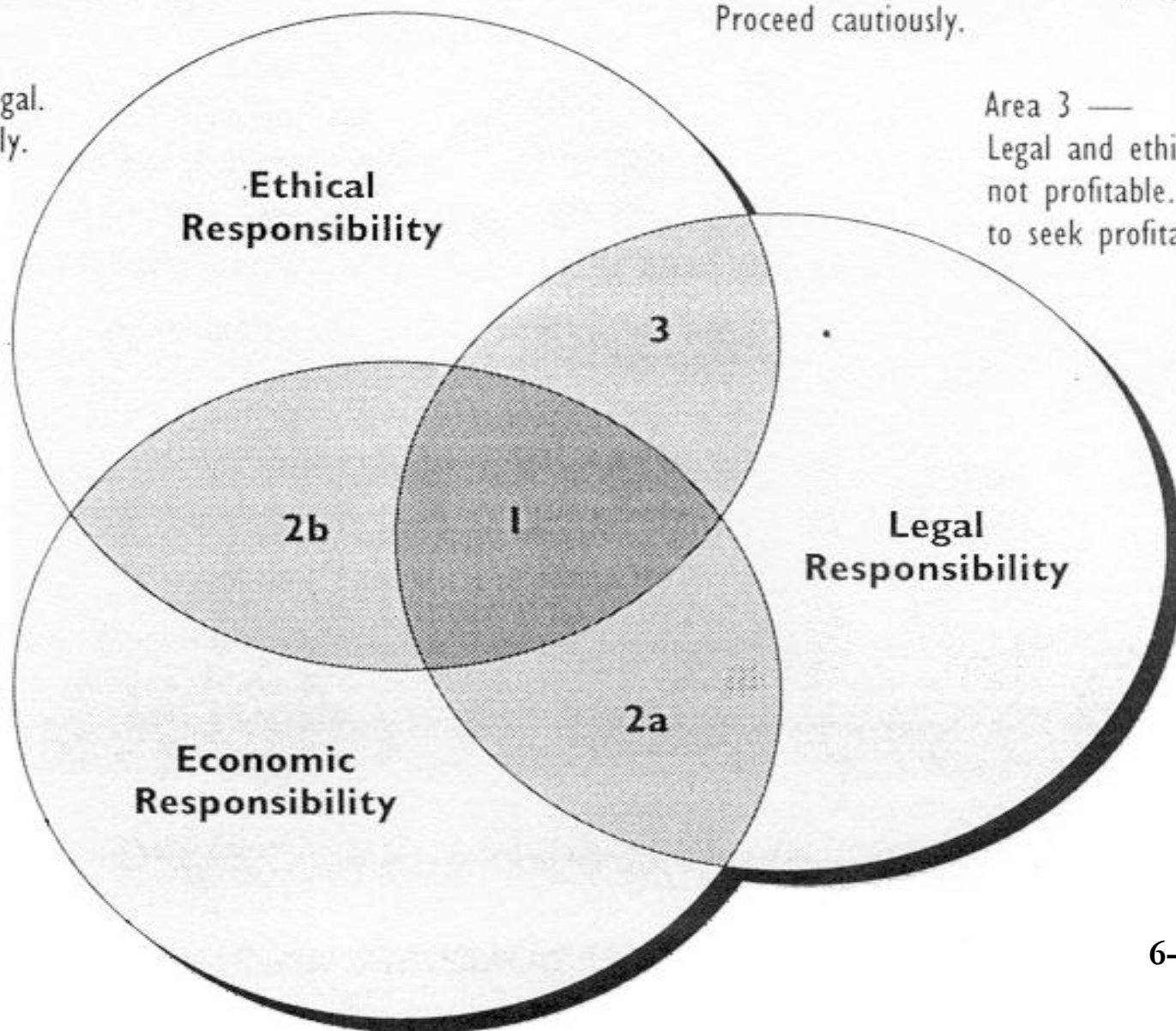
Profitable and ethical. Probably legal, too.
Proceed cautiously.

Area 2a —

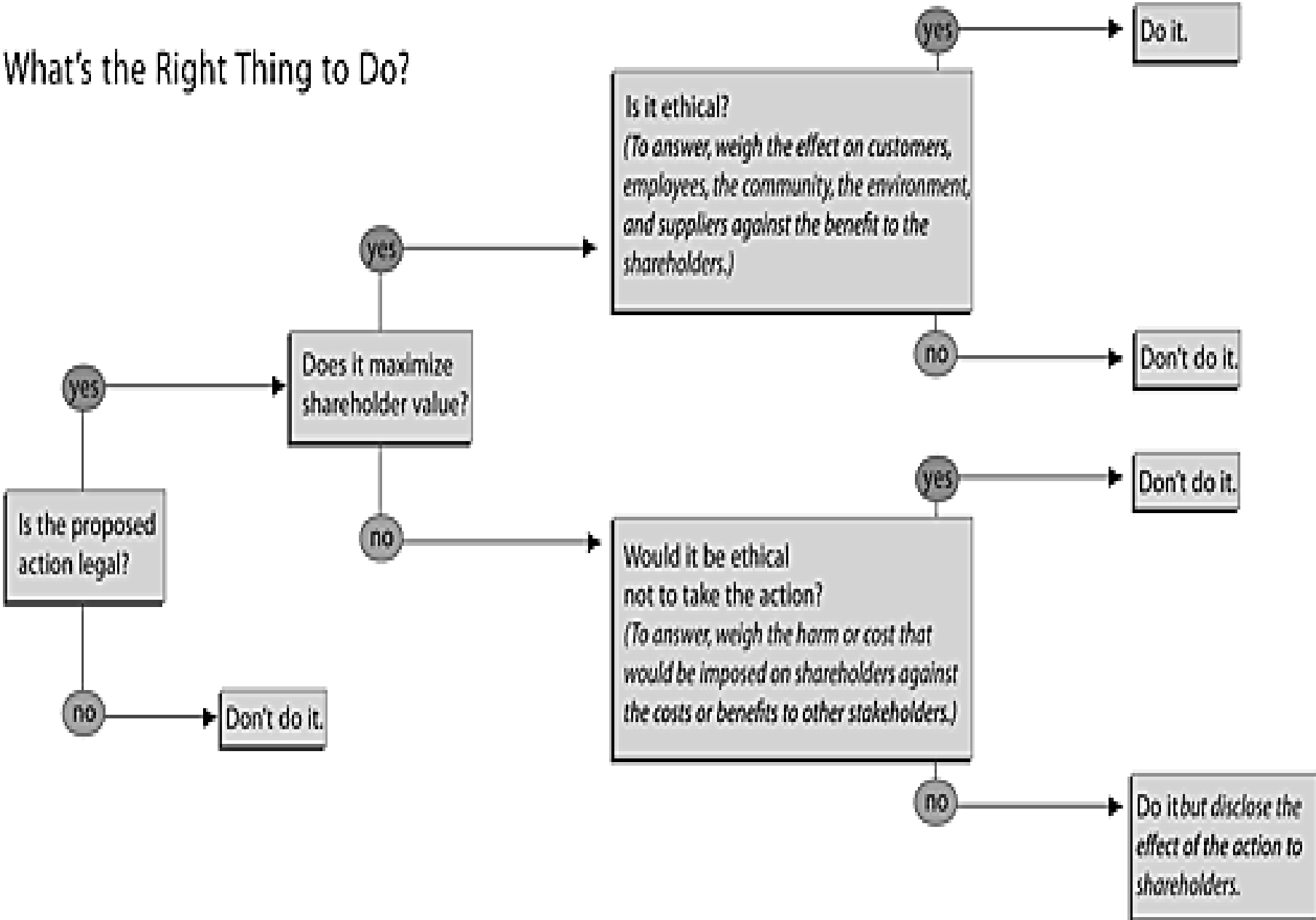
Profitable and legal.
Proceed cautiously.

Area 3 —

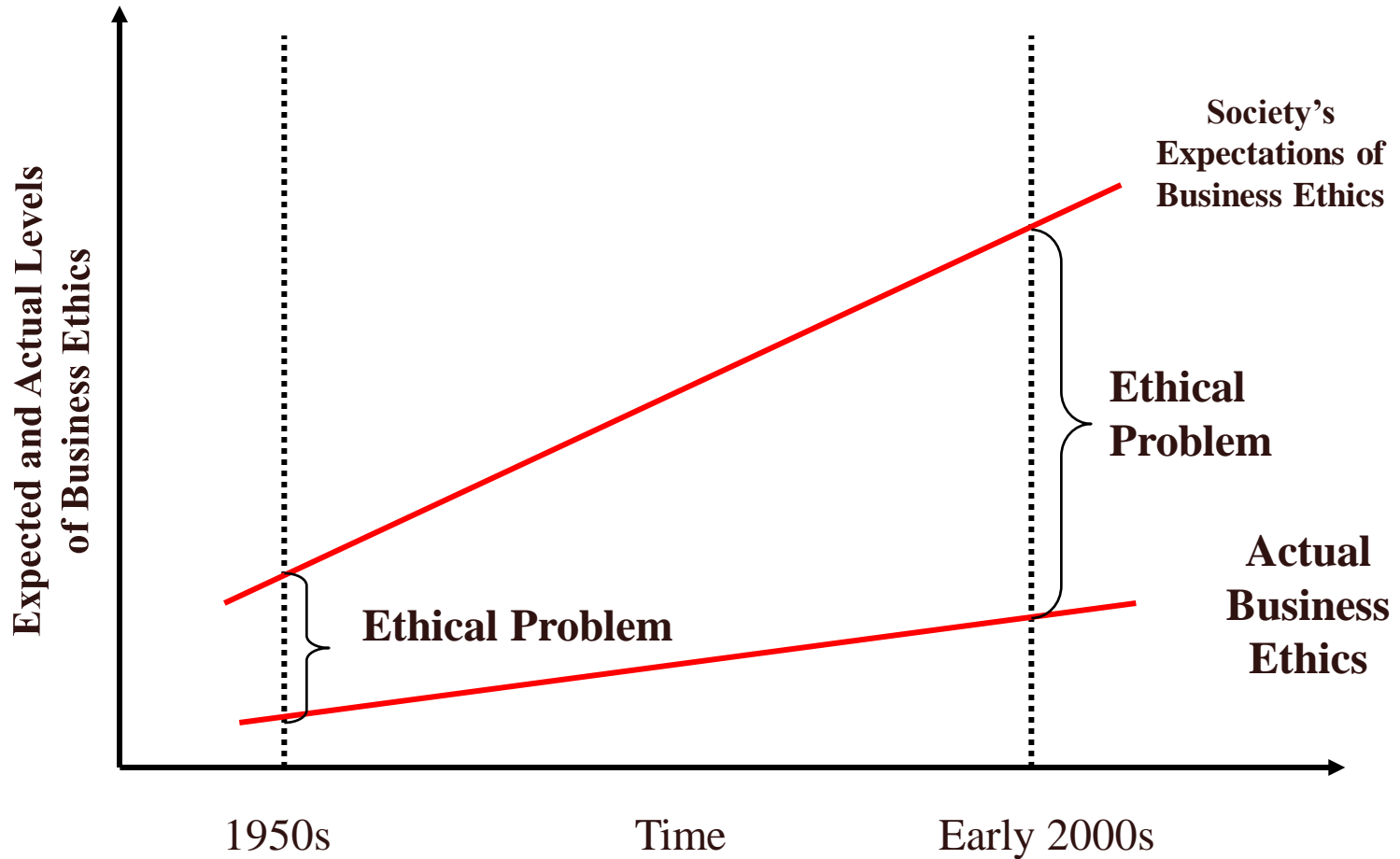
Legal and ethical but
not profitable. Find ways
to seek profitability.

What's the Right Thing to Do?

تغییرات اخلاق کسب و کار در طول زمان

مهم ترین رویه های تجاری نامطلوب (غیرمنصفانه):

- تبلیغات گمراه کننده
- بازاریابی برای کالاهای زیان آور
- عدم انطباق کالای تولیدی یا عرضه شده با نمونه مورد توافق
- مخفی نگهداشتن عیب ذاتی کالا از دید خریدار به طور آگاهانه
- دامپینگ (رقابت فریب کارانه یا مخرب)
- عدم تحویل یا ارسال به موقع کالا
- تبعیض در فروش کالا به مشتریان

- بیان کردن صفات یا امتیازات یا فواید خاصی برای کالاها یا خدمات عرضه شده بدون آنکه دارای چنین صفات ، امتیازات یا فوایدی باشند.
- ذکر کیفیت ، درجه بندی یا استاندارد ویژه ای برای یک کالا یا خدمت در حالی که فاقد آن باشد.
- ذکر منشأ مدل یا سبک ویژه ای برای یک کالا به طور نادرست
- تعیین عمر مفید غیرواقعی برای یک کالا
- عرضه کالای کهنه یا مستعمل به مشتری به جای کالای نو یا تحویل دادن کالای تعمیر شده یا غیرقابل استفاده به مشتری در عوض کالای تازه ساخت.
- برخوردار نکردن مصرف کننده کالا یا خدمت از حقوقی که قانون برای وی در نظر گرفته است
- رایگان اعلام کردن برخی از اقلام در حین عقد قرارداد یا مذاکرات مربوط به فروش و اخذ بهای آنها در نهایت امر.
- تبانی برای ثابت نگهداشتن قیمت و حذف رقابت سالم
- ممانعت از ورود رقبا به صحنه تجارت یا صنعت
- تبانی بین رقبا هنگام شرکت در مناقصه ها یا مزایده ها

3 Models of Management Ethics

1. **Immoral Management**—A style devoid of ethical principles and active opposition to what is ethical.
2. **Amoral Management**
 - Intentional - does not consider ethical factors
 - Unintentional - casual or careless about ethical considerations in business
3. **Moral Management**—Conforms to high standards of ethical behavior.

نکاتی پیرامون مدیریت اخلاق حرفه ای در سازمان

- **Top Management's commitment**
- **Code of ethics**
- **Employee selection**
- **Ethics committee**
- **performance appraisal**
- **Ethical training**
- **Ethics audit**
- **Ethics hotline**

How Does Ethics Training Occur

- **development of a code of ethics (79%)**
- **lectures (63%)**
- **workshops and seminars (53%)**
- **case studies (46%)**
- **videos with discussion (41%)**

از حسن توجه شما سپاسگزارم

